

Christian Fürchtegott Gellert,
Bonden og hans Søn

tradukita de Christian Wilster

En Bondeknøs, som hedde Hans,
Der havde været udenlands
Med Herremandens Søn et Aar,
Kom hjem til Faders Fæstegaard,
Og i den lille Bondebye
Fortalte han nu stolt og krye
Til Fryd for Store som for Smaae,
Om hvad i fremmed Land han saae;
Men skjøndt en Deel deraf var sandt,
Var der dog meget Løgn iblandt;
Thi to Ting læres let paa Reise,
At lyve grovt og høit at kneise;
Og Hans forstod saa stærkt at lyve,
Som Hest kan rende, Fugl kan flyve.
En Maanedstid omrent forgik,
Da Knøsens Fader Frederik
I næste Kjøbsted Ærind fik,
Og med sin kluge Søn han gik
Derhen en aarle Morgenstund.

...

Christian Fürchtegott Gellert,
Der Bauer und sein Sohn

Ein guter dummer Bauernknafe,
Den Junker Hans einst mit auf Reisen nahm,
Und der, trotz seinem Herrn, mit einer guten Gabe,
Recht dreist zu lügen, wiederkam,
Ging, kurz nach der vollbrachten Reise,
Mit seinem Vater über Land.
Fritz, der im Gehn recht Zeit zum Lügen fand,
Log auf die unverschämteste Weise.
Zu seinem Unglück kam ein großer Hund gerannt.
“Ja, Vater”, rief der unverschämte Knabe,
“Thr mögt mirs glauben oder nicht:
So sag ich Euchs, und jedem ins Gesicht,
Daß ich einst einen Hund bei — Haag gesehen habe,
Hart an dem Weg, wo man nach Frankreich fährt,
Der — ja, ich bin nicht ehrenwert,
Wenn er nicht größer war als Euer größtes Pferd.”
“Das”, sprach der Vater, “nimmt mich wunder;
Wiewohl ein jeder Ort läßt Wunderdinge sehn.
Wir, zum Exempel, gehn itzunder,
Und werden keine Stunde gehn:
So wirst du eine Brücke sehn
(Wir müssen selbst darüber gehn),
Die hat dir manchen schon betrogen
(Denn überhaupt solls dort nicht gar zu richtig sein);
Auf dieser Brücke liegt ein Stein,
An den stößt man, wenn man denselben Tag gelogen,
Und fällt, und bricht sogleich das Bein.”

...

Paa deres Vei de saae en Hund,
 Og det var godt, at den var bunden,
 Thi baade glubsk og stor var Hunden.
 "En svær Krabat," var Bondens Ord,
 Da frem af Huus med Bjæf den foer.
 "O Bagateller!" udbrød Hans,
 "Ifor da jeg var udenlands,
 Jeg saae en Hund, jeg aldrig Mage,
 Har seet til Hund i mine Dage.
 Tæt ved Berlin den kom imod mig,
 Først blev jeg bange, men jeg stod mig —
 I kjender vel Berlin af Navn,
 Og troer den er som Kjøbenhavn,
 Jo Pyt! saasandt som her jeg gaaer,
 Ti Gange større knap forslaaer;
 Den Hund, som sagt, den var saa stor,
 Ja! I kan troe mig paa mit Ord,
 Jeg selv, som saae den, veed det bedst,
 Den var saa stor som nogen Hest."
 Da svared Bonden: "ærlig talt,
 Det undrer mig, skjøndt overalt
 I denne Verden rundtomkring
 Man seer saa mærkelige Ting,
 At man sit eget Øie knap vil troe.
 Vi gaae nu for Exempel til en Broe,
 I mindre end en Time vi den naae,

...

Der Bub erschrak, sobald er dies vernommen.
 "Ach", sprach er, "lauft doch nicht so sehr.
 Doch wieder auf den Hund zu kommen,
 Wie groß sagt ich, daß er gewesen wär?
 Wie Euer großes Pferd? Dazu will viel gehören.
 Der Hund, itzt fällt mirs ein, war erst ein halbes Jahr;
 Allein das wollt ich wohl beschwören,
 Daß er so groß, als mancher Ochse, war.“
 Sie gingen noch ein gutes Stücke;
 Doch Fritzen schlug das Herz. Wie konnt es anders sein?
 Denn niemand bricht doch gern ein Bein.
 Er sah nunmehr die richterische Brücke,
 Und fühlte schon den Beinbruch halb.
 "Ja, Vater", fing er an, "der Hund, von dem ich redte,
 War groß, und wenn ich ihn auch was vergrößert hätte:
 So war er doch viel größer als ein Kalb.“
 Die Brücke kommt. Fritz! Fritz! wie wird dirs gehen!
 Der Vater geht voran; doch Fritz hält ihn geschwind.
 "Ach Vater!", spricht er, "seid kein Kind,
 Und glaubt, daß ich dergleichen Hund gesehen.
 Denn kurz und gut, eh wir darüber gehen,
 Der Hund war nur so groß, wie alle Hunde sind.“

...

Og over Broen vi nødvendig maae.
 Paa denne ligger der en Steen,
 Og over den man brække maa sit Been,
 Naar man har løiet samme Dag,
 Det er en vis og afgjort Sag.”
 Saasnat han hørte disse Ord,
 En Skræk ham strax i Blodet foer;
 Om Ørene blev Knøsen heed,
 Af Panden sprak ham Angstens Sved.
 Da raabte han: “hør, Fader kjær!
 At gaae saa stærkt er ikke værd,
 I er en gammel Mand og svag,
 Det er saa grumme varmt idag,
 Og man maa spare sine Kræfter.
 Jeg gaaer just nu, og tænker efter,
 Thi naar jeg mig besinder ret,
 Saa var den tydske Hund ei slet
 Saa stor som jeg fortalte før,
 Ja mestendeels jeg sværge tør,
 Den var ei større end en Koe,
 Men dog en prægtig Hund, min Troe!”
 Og atter gamle Frederik
 Med Sønnen hen ad Veien gik.
 Dog Knøsen havde ingen Roe;
 Bestandig den fordømte Broe
 Omkring i Hovedet ham løb;
 Lidt efter lidt, da gav han Kjøb;
 Thi hvem vil ikke gjerne spare
 De kjære Been for Bræk og Fare?
 Og Hans, som sine spare gad,
 Udbrød: “hør, Fader! veed I hvad?
 Jeg tænker idelig paa Hunden,
 Vel var den stor, men dog i Grunden
 Ei nær saa stor, ja neppe halv,
 Den var ei større end en Kalv.”

Du mußt es nicht gleich übelnehmen,
 Wenn hie und da ein Geck zu lügen sich erkühnt.
 Lüg auch, und mehr als er, und such ihn zu beschämen:
 So machst du dich um ihn und um die Welt verdient.

De atter frem ad Veien gik,
 Og Broen snart i Sigte fik.
 Da haglede den vaade Sved
 Ad Bondeknøsens Lemmer ned,
 Og just som de sig Broen nærmest,
 Da trak han sin Papa i Ærmet,
 Og raabte i sin store Knibe:
 "Hør, Faer! I kan da vel begribe,
 Jeg vilde gjøre Løier kun.
 Hvad jeg fortalte om den Hund,
 Som jeg engang i Tydskland saae,
 Det var ei saadan at forstaae;
 Den var saasandt jeg hedder Hans,
 Omtrent som Hunde her tillands."

Nu Knøs og Bonde begge To
 Kom heldig over denne Broe;
 Ei Knøsen stødte sig paa Steen,
 Ei heller brak han sine Been,
 Men reent hans Lyvelyst forsvandt,
 Og siden talte han saa sandt,
 At Ingen skulde troet om Hans,
 Han havde været udenlands.

Traduko de la Germana poemo "Der Bauer und sein Sohn" de CHRISTIAN FÜRCHTEGOTT GELLERT (Kristiano Timodio Gelerto, *1715-07.04 – †1769-12-12) en la Danan de Christian Wilster.

Arg-536-1074 (2013-02-10 19:26:46)

La dana poeto Christian Wilster verkis tiun ĉi fablan poemon laŭ la poemo "Der Bauer und sein Sohn" de Christian Fürchtesgott Gellert (germania poeto, vivinta 04.07.1715 - 13.12.1769).

Verkinto de tiu ĉi Germana poemo estas CHRISTIAN FÜRCHTEGOTT GELLERT (Kristiano Timodio Gelerto, *1715-07.04 – †1769-12-12).

Arg-536-1068 (2013-02-10 19:41:20)

Pri la verkinto vidu ankaŭ la vikipedian retejon http://eo.wikipedia.org/wiki/Christian_Fürchtesgott_Gellert resp. la germanan version http://de.wikipedia.org/wiki/Christian_Fürchtesgott_Gellert.